

SZCZEGÓŁOWY OPIS PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA

1. **Przeprowadzenie diagnozy problemów uzależnień i przemocy na terenie Gminy Siechnice.**
Celem badania jest zidentyfikowanie problemów społeczności lokalnej Gminy Siechnice (grup oraz jednostek) w obszarze uzależnień od alkoholu, środków psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych oraz przemocy. Diagnoza problemów jest niezbędna aby podejmować interwencję we wczesnej fazie powstawania zachowań ryzykownych lub problemowych. Zdiagnozowanie obszarów zagrożonych jest kluczowe aby zastosować właściwą profilaktykę, będącą działaniem uprzedzającym a nie naprawczym.
2. **Zakres badań i analiz (obszary badawcze i zakres ilościowy):**
 - 2.1.1. **Badania ankietowe:**
 - a) **anonimowe ankiety w formie on-line:**
 - dorośli mieszkańcy Gminy Siechnice (minimum 1% ogółu zameldowanych mieszkańców Gminy, na 31.12.2021 r. zameldowanych było 24.755 osób)
 - uczniowie szkół podstawowych klasy VI-VIII, uczęszczający do szkół podstawowych na terenie Gminy Siechnice (minimum 300 ankiet),
 - rodzice uczniów/dzieci szkół podstawowych, przedszkoli i żłobka w Gminie Siechnice (minimum 200 ankiet)
 - kadry pedagogicznej (minimum 100 ankiet)
 - sprzedawcy napojów alkoholowych (minimum 40 punktów na 60 obecnie funkcjonujących)
 - b) **anonimowe ankiety w formie papierowej:**

Ankiety dostępne w instytucjach publicznych tj. Urząd Miejski, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zakład Opieki Zdrowotnej. Wykonawca przekaże w/w instytucjom ankiety wraz z urnami oraz odbierze po upływie terminu przeprowadzenia badań, celem dokonania analizy.

 - dorośli mieszkańcy Gminy Siechnice.
 - 2.1.2. **Badania focusowe**

Badania w formie zogniskowanych wywiadów grupowych ze służbami społecznymi, w tym: z pracownikami Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Punktu Konsultacyjnego, Zakładu Opieki Zdrowotnej, Policji, Straży Miejskiej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Sołtysami/Przewodniczącymi Rad Osiedli, Radnymi Rady Miejskiej w Siechnicach.
 - 2.1.3. **Procedura „Niebieskie Karty”**

Analiza postępowań prowadzonych w ramach procedury Niebieskie Karty z lat 2019-2021, tj. **154** prowadzonych procedur (dostęp do danych wyłącznie w siedzibie GOPS w Świętej Katarzynie w godzinach urzędowania, po wcześniejszym min. 3 dniowym umówieniu terminu)
 - 2.1.4. **Procedura zobowiązania do leczenia odwykowego – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**

Analiza postępowań prowadzonych przez GKRPA z lat 2019-2021, tj. **102** prowadzonych procedur (dostęp do danych wyłącznie w siedzibie GOPS w Świętej Katarzynie w godzinach urzędowania, po wcześniejszym min. 3 dniowym umówieniu terminu)
 - 2.1.5. **Sprawozdawczość**

Analiza danych statystycznych ze sprawozdań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Punktu Konsultacyjnego, Zakładu Opieki Zdrowotnej, Policji, Zespołu Interdyscyplinarnego, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za okres 2019-2021.

2.1.6. Obszary badawcze:

- a) W ramach **analizy uzależnień** uwzględnione muszą być następujące obszary badawcze:
 - analiza problemu uzależnień od alkoholu, narkotyków, dopalaczy, leków oraz uzależnień behawioralnych: częstotliwości zażywania substancji uzależniających, dostęp do substancji uzależniających, problem uzależnień w najbliższym otoczeniu respondenta
 - analiza profilaktyki i rozwiązywania problemu uzależnień
 - wpływ pandemii na uzależnienia
 - porównanie wyników badań z poprzednią diagnozą uzależnień – [link do raportu](#)
- b) W ramach **analizy przemocy** w rodzinie uwzględnione muszą być następujące obszary badawcze:
 - wiedza w zakresie przemocy w rodzinie i stosunek do przemocy w rodzinie
 - doświadczanie przemocy w rodzinie
 - występowanie przemocy w rodzinie oraz w najbliższym otoczeniu respondenta
 - przemoc rówieśnicza wśród uczniów szkół podstawowych
 - wiedza respondentów w zakresie rozwiązywania problemu przemocy w rodzinie
 - wpływ pandemii na przemoc w rodzinie
 - porównanie wyników badań z poprzednią diagnozą przemocy w rodzinie- [link do raportu](#)

2.2. Szczegółowy zakres badań (przykładowe zagadnienia):

2.2.1. **Problem Uzależnień** (alkohol, narkotyki – dopalacze, leki i inne substancje, uzależnienia behawioralne)

- a. **Badanie dorosłych mieszkańców** (wiek, płeć, wykształcenie, stan cywilny, rodzaj zatrudnienia, sytuacja materialna, dzieci – przedział wiekowy)
 - wskazanie problemów społecznych występujących w rodzinie oraz w środowisku respondenta,
 - przekonania dotyczące alkoholu, alkoholizmu i osób nadużywających
 - znajomość substancji psychoaktywnych
 - uzależnienia behawioralne (rodzaj, znajomość, częstotliwość)
 - częstotliwość i rodzaj spożywania alkoholu, sięgania po inne substancje lub zachowania
 - powody zażywania substancji lub wykonywania czynności uzależniających (np. okazjonalnie, łagodzenie stresu, problemy osobiste, forma odprężenia)
 - okoliczności (miejsce) spożywania alkoholu i innych substancji (spotkania towarzyskie, w samotności, z partnerem itp.)
 - ocena własnych zachowań
 - uzależnienia w rodzinie pochodzenia oraz w rodzinie obecnej
 - picie w pracy, prowadzenie pojazdów pod wpływem alkoholu (karalność?) oraz pod wpływem innych środków
 - ocena problemu w najbliższym otoczeniu (znajomość osób nadużywających, prowadzących pod wpływem środków itp., osób uzależnionych)
 - wpływ nadużywania alkoholu i stosowania środków psychoaktywnych przez dorosłych na dzieci i sytuację domową (w tym przemoc)
 - wpływ **uzależnień behawioralnych** na dzieci, rodzinę (portale społecznościowe, telefony, gry)
 - **wpływ pandemii na wszystkie uzależnienia** (ocena sytuacji ogólnej i własnej)
 - leczenie uzależnienia (formy pomocy – dostępność na terenie gminy i najbliższej okolicy),
 - korzystanie z dostępnych form pomocy (formy, częstotliwość, miejsce),
 - nie korzystanie z dostępnych form pomocy- dlaczego?
- b. **Badanie kadry pedagogicznej** (metryczka: wiek, płeć, wykształcenie, rodzaj zatrudnienia, w tym staż pracy w badanej gminie)

- przekonania dotyczące alkoholu, alkoholizmu i osób nadużywających,
 - znajomość substancji psychoaktywnych,
 - uzależnienia behawioralne (rodzaj, znajomość, częstotliwość występowania),
 - wiedza na temat częstotliwości i rodzaju spożywania alkoholu, sięgania po inne substancje lub wchodzenie w zachowania ryzykowne przez uczniów i mieszkańców,
 - przekonania uczniów dotyczące powodów zażywania substancji lub wykonywania czynności uzależniających (np. okazjonalnie, łagodzenie stresu, problemy osobiste, forma odprężenia),
 - okoliczności (miejsce) spożywania alkoholu i innych substancji przez uczniów i rodziców (spotkania towarzyskie, w samotności itp.)
 - uzależnienia w rodzinie oraz wpływ na dzieci, na podstawie obserwacji społeczności lokalnej,
 - ocena problemu w otoczeniu wykonywanych obowiązków służbowych (znajomość osób nadużywających, prowadzących pod wpływem środków itp., osób uzależnionych),
 - wpływ nadużywania alkoholu i stosowania środków psychoaktywnych przez dorosłych na dzieci i sytuację domową (w tym przemoc),
 - wpływ **uzależnień behawioralnych** na dzieci, rodzinę (np. portale społecznościowe, telefony, gry i inne),
 - **wpływ pandemii na wszystkie uzależnienia** (ocena sytuacji uczniów),
 - leczenie uzależnienia (formy pomocy na terenie gminy i/lub najbliższej okolicy),
 - wiedza w zakresie korzystania/nie korzystania z pomocy,
 - jeśli nie korzystają - to dlaczego?
- c. **Badanie uczniów (klasy VI – VIII)** – (charakterystyka ucznia: wiek, płeć, wyniki w nauce, sytuacja rodzinna, sytuacja bytowa, spędzanie wolnego czasu, hobby, relacje z rówieśnikami, nauczycielami, członkami rodziny)
- Postrzeganie problemu uzależnień w środowisku, w rodzinie
 - Wiedza na temat środków psychoaktywnych (narkotyki, dopalacze, leki), **uzależnień behawioralnych**
 - Dostęp do alkoholu i narkotyków w najbliższym otoczeniu
 - Inicjacja alkoholowa i narkotykowa oraz sięganie po środki (częstotliwość, rodzaj, miejsce, towarzystwo, powody)
 - Wiedza na temat picia i przyjmowania narkotyków przez rówieśników, członków rodziny oraz osób z najbliższego otoczenia
 - Wiedza na temat **uzależnień behawioralnych** wśród rówieśników, znajomych, członków rodziny (w tym szczególnie rodziców/opiekunów)
 - Konsekwencje i skutki picia i przyjmowania innych środków (przez dzieci) oraz osoby dorosłe
 - **wpływ pandemii na używanie alkoholu i substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież oraz na uzależnienia behawioralne**
 - do kogo zwracają się dzieci po pomoc? (np. rodzina, rówieśnicy, nauczyciele, telefon zaufania, infolinie)
 - jakie formy przekazu do nich docierają? (np. filmy, ulotki, pogadanki, spotkania ze specjalistami)
- d. **Badanie focusowe służb** (Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Punktu Konsultacyjnego, Zakładu Opieki Zdrowotnej, Policji, Straży Miejskiej, Zespołu Interdyscyplinarnego, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Sołtysami/Przewodniczącymi Rad Osiedli, Radnymi Rady Miejskiej w Siechnicach).
- wskazanie problemów społecznych występujących w środowisku pracy respondenta,
 - przekonania dotyczące alkoholu, alkoholizmu i osób nadużywających
 - znajomość substancji psychoaktywnych
 - uzależnienia behawioralne (rodzaj, znajomość, częstotliwość występowania)

- wiedza na temat częstotliwości i rodzaju spożywania alkoholu, sięgania po inne substancje lub zachowania przez mieszkańców,
 - przekonania dotyczące powodów zażywania substancji lub wykonywania czynności uzależniających (np. okazjonalnie, łagodzenie stresu, problemy osobiste, forma odprężenia)
 - okoliczności (miejsce) spożywania alkoholu i innych substancji (spotkania towarzyskie, w samotności, z partnerem itp.)
 - uzależnienia w rodzinie pochodzenia oraz w rodzinie obecnej na podstawie obserwacji społeczności lokalnej
 - ocena problemu w otoczeniu wykonywanych obowiązków służbowych (znajomość osób nadużywających, prowadzących pod wpływem środków itp., osób uzależnionych)
 - wpływ nadużywania alkoholu i stosowania środków psychoaktywnych przez dorosłych na dzieci i sytuację domową (w tym przemoc)
 - wpływ uzależnień behawioralnych na dzieci, rodzinę (np. portale społecznościowe, telefony, gry i inne)
 - **wpływ pandemii na wszystkie uzależnienia** (ocena sytuacji)
 - leczenie uzależnienia (formy pomocy na terenie gminy i/lub najbliższej okolicy)
 - wiedza w zakresie korzystania/nie korzystania z pomocy
 - jeśli nie korzystają to dlaczego?
- e. **Badanie sprzedawców napojów alkoholowych** (określenie wieku, płci i stażu pracy na danym stanowisku), obejmujące następujące zagadnienia badawcze:
- Analiza klientów - kto najczęściej kupuje alkohol (wiek, płeć)
 - Najczęściej/najchętniej kupowany alkohol (rodzaj, pojemność)
 - wzrost czy spadek zakupu na przestrzeni ostatnich kilku lat – ok 4 lat
 - **wpływ pandemii** na wzrost/spadek ilości kupowanego alkoholu,
 - częstotliwość odmów sprzedaży alkoholu osobom nieletnim,
 - częstotliwość odmów sprzedaży alkoholu osobom nietrzeźwym
- f. **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** - analiza teczek osób uzależnionych
- dane demograficzne osób zgłoszonych do Komisji
 - sytuacja rodzinna
 - przebieg procedury zobowiązania do leczenia odwykowego
 - działania podjęte przez osoby zobowiązane do leczenia
- g. **Sprawozdawczość** – analiza danych pozyskanych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Punktu Konsultacyjnego, Zakładu Opieki Zdrowotnej, Policji, Zespołu Interdyscyplinarnego, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odnośnie osób nadużywających alkoholu i innych środków psychoaktywnych oraz zagrożonych uzależnieniami behawioralnymi

2.2.2. **Problem przemocy w rodzinie**

- a. **Badanie dorosłych mieszkańców** (wiek, płeć, wykształcenie, stan cywilny, rodzaj zatrudnienia, sytuacja materialna, dzieci – przedział wiekowy)
- przekonania dotyczące przemocy, znajomość form przemocy
 - związek przemocy domowej z innymi problemami
 - stosunek do przemocy w rodzinie, oraz stosowanych kar wobec dzieci jako środek wychowawczy
 - skutki przemocy (w tym również pytania dotyczące zaniedbywania emocjonalnego dzieci)
 - doświadczanie przemocy (w rodzinie pochodzenia i obecnie, w tym procedura NK)
 - świadek przemocy (w rodzinie, najbliższym otoczeniu)

- przemoc rówieśnicza (różne formy)
- szukanie pomocy (wiedza o instytucjach, procedurze NK, osoby godne zaufania, rodzina)
- **Wpływ pandemii na przemoc w rodzinie, rówieśniczą, on-line**
- b. Badanie kadry pedagogicznej** (metryczka: wiek, płeć, wykształcenie, rodzaj zatrudnienia, w tym staż pracy w badanej gminie)
 - przekonania dotyczące przemocy, znajomość form przemocy
 - związek przemocy domowej z innymi problemami
 - stosunek do przemocy w rodzinie, oraz stosowanych kar wobec dzieci jako środek wychowawczy
 - skutki przemocy (w tym również pytania dotyczące zaniedbywania emocjonalnego dzieci)
 - przemoc rówieśnicza (różne formy)
 - wiedza na temat zjawiska przemocy domowej w społeczności lokalnej, w której świadczona jest praca
 - szukanie pomocy przez mieszkańców w tym dzieci (wiedza o instytucjach, procedurze NK, osoby godne zaufania, rodzina)
 - **Wpływ pandemii na przemoc w rodzinie, rówieśniczą, on-line**
- c. Badanie uczniów klas VI – VIII** - charakterystyka ucznia: wiek, płeć, wyniki w nauce, sytuacja rodzinna, sytuacja bytowa, spędzanie wolnego czasu, hobby, relacje z rówieśnikami, nauczycielami, członkami rodziny
 - przekonania dotyczące przemocy, znajomość form przemocy
 - związek przemocy domowej z innymi problemami
 - stosunek do przemocy w rodzinie, oraz stosowanych kar wobec dzieci jako środek wychowawczy
 - skutki przemocy (w tym również pytania dotyczące zaniedbywania emocjonalnego dzieci)
 - doświadczanie przemocy (w rodzinie, wśród rówieśników, w przestrzeni medialnej)
 - świadek przemocy (w rodzinie, najbliższym otoczeniu)
 - przemoc rówieśnicza (różne formy)
 - **wpływ pandemii na przemoc w rodzinie, rówieśniczą, on-line,**
 - do kogo zwraca się młodzież po pomoc? (np. rodzina, rówieśnicy, nauczyciele, telefon zaufania, infolinie)
 - jakie formy przekazu do nich docierają? (np. filmy, ulotki, pogadanki, spotkania ze specjalistami)
- d. Badanie służb** (Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Punktu Konsultacyjnego, Zakładu Opieki Zdrowotnej, Policji, Straży Miejskiej, Zespołu Interdyscyplinarnego, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Sołtysami/Przewodniczącymi Rad Osiedli, Radnymi Rady Miejskiej w Siechnicach).
 - przekonania dotyczące przemocy, znajomość form przemocy
 - związek przemocy domowej z innymi problemami
 - stosunek do przemocy w rodzinie, oraz stosowanych kar wobec dzieci jako środek wychowawczy
 - skutki przemocy (w tym również pytania dotyczące zaniedbywania emocjonalnego dzieci)
 - przemoc rówieśnicza (różne formy)
 - wiedza na temat zjawiska przemocy domowej w społeczności lokalnej, w której świadczona jest praca
 - szukanie pomocy przez mieszkańców w tym dzieci (wiedza o instytucjach, procedurze NK, osoby godne zaufania, rodzina)
 - **Wpływ pandemii na przemoc w rodzinie, rówieśniczą, on-line**
- e. Zespół Interdyscyplinarny – analiza teczek – procedury „Niebieskie Karty”**

- charakterystyka osób doświadczających przemocy i stosujących przemoc w rodzinie,
- charakterystyka rodzin objętych procedurą, w tym:
 - cechy rodzin dotkniętych problemem przemocy,
 - problemy rodzin współwystępujące ze zjawiskiem przemocy w rodzinie,
- charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie, w tym:
 - charakterystyka zjawiska przemocy wskazanego w „Niebieskich Kartach – A”,
 - charakterystyka stosowanej przemocy,
- działania służb publicznych na rzecz rozwiązania problemu przemocy w rodzinie, w tym:
 - działania realizowane w ramach procedury „Niebieskie Karty”,
 - statystyka działań pomocowych”.

f. **Sprawozdawczość** – analiza danych pozyskanych z instytucji: Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Punktu Konsultacyjnego, Zakładu Opieki Zdrowotnej, Policji, Straży Miejskiej, Zespołu Interdyscyplinarnego, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, za okres 2019 - 2021 odnośnie rodzin dotkniętych przemocą.

2.3. **Raport** - zaprezentowanie wyników badań i analiz w formie **raportu** (elektronicznie na pendrive i w formie papierowej) zawierającego następujące elementy:

2.3.1. **Problem uzależnień** w Gminie Siechnice

- 1) Uzależnienia: wyniki badań uczniów
- 2) Uzależnienia: wyniki badań kadry pedagogicznej
- 3) Uzależnienia: wyniki badań rodziców uczniów/dzieci
- 4) Uzależnienia: wyniki badań dorosłych mieszkańców
- 5) Uzależnienia: wyniki badań kadry służb pomocowych
- 6) Uzależnienia: wyniki badań sprzedawców napojów alkoholowych
- 7) Uzależnienia: wyniki badań radnych oraz sołtysów/przewodniczących rad osiedli
- 8) Analiza problemu uzależnień w oparciu o analizę postępowań realizowanych przez GKRPA
- 9) Wnioski z badań i porównanie z poprzednim raportem
- 10) Rekomendacje w obszarze uzależnień od substancji i behawioralnych

2.3.2. **Problem przemocy w rodzinie** w Gminie Siechnice

- 1) Przemoc w rodzinie: wyniki badań uczniów
- 2) Przemoc: wyniki badań kadry pedagogicznej
- 3) Przemoc: wyniki badań rodziców uczniów/dzieci
- 4) Przemoc w rodzinie: wyniki badań dorosłych mieszkańców
- 5) Przemoc w rodzinie: wyniki badań kadry służb pomocowych
- 6) Przemoc w rodzinie: wyniki badań radnych oraz sołtysów/przewodniczących rad osiedli
- 7) Analiza problemu przemocy w rodzinie w oparciu o analizę procedury „Niebieskie Karty”
- 8) Wnioski z badań i porównanie z poprzednim raportem
- 9) Rekomendacje w obszarze przeciwdziałania przemocy